

Program wychowawczo -profilaktyczny

Szkoły Podstawowej Nr 12 im. Księcia Bolesława Pobożnego

*„Nie oczekuj, że Twoje dziecko będzie takie, jakim Ty chcesz, żeby było.
Pomóż mu stać się sobą, a nie Tobą.”*

J.Korczak

*„Profilaktyką to spotkanie z drugim człowiekiem w atmosferze życzliwości,
empatii i zrozumienia; jest czasem poświęconym innym w celu przeciwdziałania
niepożądanym zachowaniom. To nadzieja na lepsze jutro”.*

Z.Gaś

*Wychowanie to wspieranie dziecka
w rozwoju ku pełnej dojrzałości
w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej,
duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane
i uzupełniane przez działania
z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.*

Ustawa Prawo Oświatowe

*„Profilaktyką to kompleksowa interwencja kompensująca
niedostatki wychowania na poziomie poznawczym,
emocjonalnym, behawioralnym i normatywnym”.*

Z. Gaś

SPIS TREŚCI:

- I. PODSTAWA PRAWNA
- II. O PROGRAMIE, ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE, ZASADY REALIZACJI PROGRAMU
- III. MISJA SZKOŁY, SYLWETKA ABSOLWENTA
- IV. DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO
- V. CELE I TREŚCI PROGRAMU
- VI. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH
- VII. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO
- VIII. ZADANIA PROGRAMU, SPOSOBY I FORMY ICH REALIZACJI, OSOBY ODPOWIEDZIALNE, SPODZIEWANE EFEKTY.

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59, z późn. zm.)
6. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
7. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783 ze zm.).
8. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
9. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957 z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 oraz z 2022 r. poz. 974 i 1700)
11. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. 2015 poz. 1916 z późn. zm.)
12. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).
13. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2011 nr 149 poz. 887 z późn. zm.)
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356 z późniejszymi zmianami: Dz.U. 2018 poz. 1679, Dz.U. 2021 poz. 1533, Dz.U. 2022 poz. 609, Dz.U. 2022 poz. 1717, Dz.U. 2023 poz.312, Dz.U. 2023 poz.1759, Dz.U. 2024 poz.996)
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2018 poz. 214 ze zm.)
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. z zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r., poz. 1249 z późn. zm.)
17. Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r. poz. 532 z późn. zmian.).
18. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017r poz. 1591)
19. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2018 poz. 1647)
20. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2019 poz. 323)
21. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2022 poz. 1594)
22. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym. (Dz.U. z 2017r.poz.1578 z późniejszymi zmianami - Dz.U. z 2018r.poz.1485)
23. Ustawa z dnia 17 marca 2021 r. o zmianie ustawy - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 762) [edukacja domowa].
24. Ustawa z dnia 25 lutego o zmianie ustawy - Prawo oświatowe i innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 619) [monitoring losów absolwentów].
25. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 24 sierpnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie indywidualnego naucznia (Dz. U. z 2021 r. poz. 1570).
26. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 24 sierpnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania dzieci i indywidualnego naucznia dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2021 r. poz. 1571).
27. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 maja 2021 r. ze zm. z dnia 20 lipca 2021 r. - [zajęcia wspomagające].
28. Rozporządzenie MEN z dnia 1 września 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2021 r. poz. 1618).
29. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. 2022 poz. 1700)
30. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu

oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2015 poz. 843 z późniejszymi zmianami - Dz.U. 2016 poz. 1278 oraz Dz.U. 2017 poz. 1651, Dz.U. 2019 poz. 372)

31. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 z późniejszymi zmianami - Dz.U. 2014 poz. 803, Dz.U. 2016 poz. 895).
32. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r., poz. 645);
33. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych ((Dz.U. z 2022 r. poz. 1610).
34. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 2 września 2022 r. w sprawie organizowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
35. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz.U. 2017 poz. 1655 z późn. zm. z 2022r.)

Opracowując program wychowawczo - profilaktyczny szkoły uwzględniono m.in.:

- Statut Szkoły Podstawowej nr 12 im. Księcia Bolesława Pobożnego w Kaliszu;
- Koncepcję Pracy Szkół na lata 2021 - 2026, w tym model absolwenta szkoły;
- Harmonogram imprez szkolnych, zawodów i konkursów;
- Kalendarz roku szkolnego 2024/2025;
- Wyniki ewaluacji wewnętrznych oraz badań ankietowych przeprowadzonych w latach 2020-2023 wśród uczniów (dotyczących m.in.: zjawiska cyberprzemocy wśród uczniów, kształcenia na odległość, bezpieczeństwa psychospołecznego uczniów w szkole;)
- Priorytety Ministra Edukacji i Nauki na rok szkolny 2024/2025
- Diagnozę czynników chroniących i czynników ryzyka, przeprowadzoną wśród uczniów i rodziców klas V-VIII, we wrześniu 2024r.
- Procedury organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej oraz wspierania uczniów w Szkole Podstawowej nr 12 im. Księcia Bolesława Pobożnego w Kaliszu.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE, ZASADY REALIZACJI PROGRAMU

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 12 w Kaliszu opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym ocenianiem uczniów. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest, jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmocniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Program określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo - profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 12 dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Program wychowawczo – profilaktyczny naszej szkoły ma charakter środowiskowy, objęto nim wszystkie osoby tworzące środowisko szkolne: uczniów, nauczycieli, rodziców, pracowników administracji i obsługi szkoły. Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (Dyrektor, Rada Rodziców, Rada Pedagogiczna, Samorząd Uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły,
- odpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- realizację programu poprzez systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, ich rodziców, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły.

III. MISJA SZKOŁY, SYLWETKA ABSOLWENTA

1. MISJA SZKOŁY

Misją naszej szkoły jest przede wszystkim dobre przygotowanie naszych uczniów do następnego etapu nauki i wykształcenie w nich potrzeby osiągania sukcesów, zapewnienie uczniom wszechstronnego rozwoju, który umożliwi im dobre funkcjonowanie w społeczeństwie (tzw. "człowiek na miarę czasów"), a także wykształcenie przyszłego odbiorcy sztuki i kultury, wrażliwego i twórczego człowieka. Misją szkoły jest również kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości, jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest też przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

2. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Szkoły Podstawowej nr 12 w Kaliszu im. Księcia Bolesława Pobożnego jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący naszą szkołę:

- **wie:** gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu złożonych problemów, że należy być aktywnym, ciekawym świata,
- **umie:** rzetelnie pracować indywidualnie i w zespole, skutecznie się porozumiewać, stale się uczyć i doskonalić, planować swoją pracę i ją organizować, posiada podstawy przynajmniej jednego języka obcego,
- **potrafi:** wykorzystać najnowsze techniki multimedialne, twórczo myśleć, być tolerancyjny, dbać o bezpieczeństwo własne i innych, przestrzegać praw,
- **jest** (postawy): uczciwy i prawy, kulturalny, obowiązkowy, samodzielny, promujący zdrowy styl życia, altruista, to człowiek wolny, zdolny do dokonywania właściwych wyborów, życzliwie nastawiony do świata i ludzi, to młody obywatel, który zna historię, kulturę oraz tradycje regionu i narodu.

Wzorcem dla postawy absolwenta Szkoły Podstawowej nr 12 w Kaliszu jest etos rycerza. Kieruje się w życiu takimi wartościami jak:

MIŁOŚĆ
MĄDROŚĆ
MĘSTWO

IV. DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

"Dziecko chce być dobre.

Jeśli nie umie- naucz.

Jeśli nie wie- wytłumacz.

Jeśli nie może- pomóż"

Janusz Korczak

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 12 w Kaliszu jest oparty na wynikach diagnoz i ewaluacji wewnętrznych prowadzonych w latach 2020-2023, w których uwzględniono potrzeby rozwojowe uczniów, potrzeby wynikające ze specyfiki środowiska szkoły oraz szeroko pojęty kontekst przemian społeczno-ekonomicznych w kraju. Diagnozy potrzeb i problemów dokonano:

- analizując dokumenty szkolne (dzienniki lekcyjne i zajęć pozalekcyjnych, dziennik pedagoga, psychologa szkolnego i pedagoga specjalnego, protokoły Rad Pedagogicznych, dzienniki pomocy psychologiczno-pedagogicznej);
- analizując wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli naszej szkoły (klasy 5-8) na temat zagadnień związanych z profilaktyką uniwersalną: ankieta badająca poczucie bezpieczeństwa psychospołecznego uczniów w szkole, ankieta badająca świadomość i skalę zjawiska cyberprzemocy wśród uczniów, ankieta diagnozująca czynniki ryzyka i czynniki chroniące przeprowadzona wśród uczniów, rodziców we wrześniu 2023r. oraz we wrześniu 2024r.;
- analizując wyniki ewaluacji wewnętrznych przeprowadzonych wśród uczniów i ich rodziców dotyczących: promowanych wartości życiowych, przyczyn i rodzajów nagannych postaw i zachowań uczniów, zjawiska występowania przemocy elektronicznej z wykorzystywaniem nowych technik komunikacji;
- prowadząc obserwację zachowania uczniów w szkole i na terenie wokół szkoły;
- analizując uwagi rodziców pod adresem szkoły, zgłaszane na zebraniach z wychowawcami klas oraz na spotkaniach Rady Rodziców;
- korzystając z informacji od wychowawców klas dotyczących dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz informacji nauczycieli o bieżących problemach wychowawczych;
- na podstawie rozmów z rodzicami i wywiadów środowiskowych;
- wykorzystując informacje pochodzące z instytucji współpracujących ze szkołą;
- wykorzystując opinie oraz uwagi uczniów wyrażone m.in. przez członków Samorządu Uczniowskiego.

Wyżej opisana diagnoza środowiska szkolnego oraz raporty z przeprowadzonych badań (badania dotyczące problemów wychowawczych i zagrożeń) stanowią dokumentację szkoły i podstawę określenia najistotniejszych problemów, będących czynnikami ryzyka naszego środowiska szkolnego, do których można zaliczyć:

1. Używanie agresji słownej i wulgaryzmów przez uczniów.
2. Braki w podstawowych umiejętnościach z zakresu kultury osobistej i kulturalnego zachowania się w stosunku do rówieśników i dorosłych.
3. Dość niski poziom umiejętności psychospołecznych i interpersonalnych uczniów (m.in. problemy z rozwiązywaniem konfliktów bez użycia agresji słownej, przemocy fizycznej, słaba umiejętność skutecznego porozumiewania i komunikowania się z innymi, niski poziom asertywności).
4. Niska wrażliwość na potrzeby i przeżycia innych prezentowana przez niektórych uczniów (słabo

rozwinięte umiejętności i zdolności empatyczne).

5. Nieumiejętność konstruktywnego radzenia sobie z emocjami (m.in. ze złością i gniewem).
6. Niepowodzenia szkolne. Niska motywacja do nauki.
7. Nadmierne korzystanie przez uczniów z nowoczesnych technologii (smartfon, gry komputerowe, Internet) i zagrożenia z tego wynikające.
8. Narastające trudności wychowawcze i emocjonalne wśród uczniów klas młodszych.
9. Powiększająca się grupa dzieci z zaburzeniami emocjonalnymi oraz problemami psychicznymi, które wymagają często pomocy specjalistów.
10. Niskie kompetencje wychowawcze rodziców (brak reguł postępowania, niekonsekwencja, brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego, brak granic i norm).
11. Niska wartość edukacji w środowisku rodzinnym uczniów, niewielkie wsparcie dzieci ze strony rodziców w nauce i rozwiązywaniu problemów dydaktycznych.
12. Duża ilość uczniów wychowujących się w rodzinach niewydolnych wychowawczo, rozbitych, zrekonstruowanych, z problemami alkoholowymi, objętych pomocą MOPS-u i sądu.
13. Niski poziom czytelnictwa i rzadkie korzystanie z dostępnych form kultury i sztuki poza szkołą (kino, teatr, filharmonia, wydarzenia edukacyjno-kulturalne).
14. Częste nieprzestrzeganie obowiązujących na terenie szkoły zasad i wyznaczonych reguł, ustalonych w dokumentacji szkoły, mimo ich znajomości.
15. Nadmierna absencja szkolna, szczególnie w wśród uczniów klas starszych (wagary).

V. CELE I TREŚCI PROGRAMU

NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI:

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.
5. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego.
6. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.
7. Zapobieganie zagrożeniom związanym z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 12 w Kaliszu będzie realizowany poprzez systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, ich rodziców, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły.

1. **Działalność wychowawcza** w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:
 - 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
 - 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw
 - 3) sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
 - 4) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
 - 5) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

2. Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

3. Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji,

dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

4. Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2237 i 2371), zwanej dalej „ustawą o zdrowiu publicznym; dobór odpowiedniego programu uzależnia się od celu profilaktycznego, który wynika z uprzednio przeprowadzonej diagnozy.
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,

- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU NA ROK SZKOLNY 2024/2025 WYNIKAJĄCE ZE ZDIAGNOZOWANYCH POTRZEB ŚRODOWISKA SZKOLNEGO:

1. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania.
2. Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów oraz przeciwdziałanie zjawisku cyberprzemocy.
3. Przeciwdziałanie agresji słownej oraz przemocy emocjonalnej i psychicznej wśród uczniów.
4. Promowanie zdrowego stylu życia.
5. Zwiększanie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów.
6. Zwiększanie umiejętności konstruktywnego i bezpiecznego radzenia sobie z negatywnymi emocjami.
7. Eliminowanie zachowań ryzykownych i podnoszenie poziomu bezpieczeństwa w szkole poprzez zaangażowanie pracowników szkoły, uczniów i rodziców w organizację pracy szkoły i współpracę z organizacjami młodzieżowymi oraz przedstawicielami środowiska lokalnego, a także poprzez budowanie pozytywnych relacji interpersonalnych i tworzenie przyjaznego klimatu społecznego w szkole.
8. Systematyczne podnoszenie umiejętności wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli oraz rodziców.
9. Zwiększenie świadomości i wiedzy nauczycieli, rodziców na temat zaburzeń psychicznych, zaburzeń zachowania i problemów emocjonalnych dotyczących dzieci i młodzieży (np. zachowania autoagresywne, zaburzenia lękowe, depresja, zachowania presuicydalne i suicydalne, zachowania opozycyjno-buntownicze).
10. Niwelowanie możliwych negatywnych skutków izolacji, które nadal mogą występować w zachowaniach uczniów. Objęcie uczniów wszechstronną pomocą i wsparciem (w miarę możliwości szkoły i potrzeb uczniów).
11. Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów.
12. Wspieranie rodziców w procesie wychowania poprzez indywidualne konsultacje z psychologiem i pedagogiem szkolnym oraz psychologiem PP-P.
13. Podniesienie poziomu czytelnictwa i zwiększenie częstotliwości korzystania z różnych form kultury i sztuki.
14. Zmniejszenie absencji szkolnej uczniów poprzez stały kontakt z rodzicami i przedstawicielami instytucji wspierających rodzinę.
15. Podejmowanie wszelkich możliwych działań pomocowych w celu zapobiegania niepowodzeniom szkolnym uczniów i podnoszenia ich motywacji do nauki.
16. Wspomaganie czynników chroniących dzieci przed zachowaniami ryzykownymi i zagrażającym

zdrowiu (wyroby nikotynowe, alkohol, zachowania autoagresywne, substancje psychoaktywne).

17. Prowadzenie działań profilaktycznych związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych we współpracy z przedstawicielem lub przedstawicielami państwowych wojewódzkich i państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych, Policji lub podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 2 i art. 5 ust. 1 ustawy o zdrowiu publicznym, posiadającymi doświadczenie w prowadzeniu tych działań, w szczególności w realizowaniu programów zalecanych w ramach w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2237 i 2371).

VI. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z wychowawcami, pedagogiem, psychologiem, pedagogiem specjalnym oraz Samorządem Uczniowskim,
- wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców ,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,

- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły opracowują plan pracy wychowawczo- profilaktycznej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych rodziców.

5. Pedagog szkolny, psycholog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- koordynuje organizację pomoc psychologiczno–pedagogicznej dla uczniów w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów, potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej, emocjonalnej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom i uczniom,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie porad i konsultacji dla uczniów, i rodziców,
- prowadzi warsztaty i zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne uczniów,
- prowadzi zajęcia psychoedukacyjne w zależności od aktualnych potrzeb.

6. Pedagog specjalny:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi przedszkola, szkoły lub placówki do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu przedszkola, szkoły i placówki oraz dostępności, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
 - określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;
- współpracuje z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
 - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,
 - dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,
 - doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;
- Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;
- Współpracuje w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno - pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny);
- Przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli przedszkola, szkoły lub placówki w zakresie wymienionych wyżej zadań.

7. Rodzice:

- współtworzą program wychowawczo-profilaktyczny szkoły,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w spotkaniach z rodzicami i konsultacjach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,

- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla osób potrzebujących pomocy,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

9. Uczniowie:

- przestrzegają zapisów zawartych w Statucie Szkoły i innych dokumentach szkoły ich dotyczących,
- współorganizują imprezy i akcje szkolne,
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej,
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności,
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni,
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko,
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej.

VII. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z uczniami i ich rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach samokształceniowych i podczas rad pedagogicznych,
- 6) analizę przypadków.

Ocenie podlegają cztery elementy programu :

- zasoby, jakie są używane w trakcie realizacji /realizatorzy, nakłady finansowe, pomoc, materiały;
- zastosowane strategie oddziaływań: informacyjna, wychowawcza, edukacyjna, profilaktyczna;
- osiągnięte wyniki, czyli zmiany obserwowane w funkcjonowaniu psychospołecznym uczestników, co najmniej w rok po zrealizowaniu programu;
- osiągnięte wyniki bezpośrednie, obejmujące widoczne zmiany, przede wszystkim, w strefie osobowości i zachowania uczestników programu.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym, w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego, przez zespół ds. uaktualniania programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem zespołu jest przeprowadzenie diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących. Z wynikami prac zespołu zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców. Celem diagnozy będzie dokonanie zmian w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły z uwzględnieniem czynników ryzyka i czynników chroniących.

VIII. ZADANIA PROGRAMU, SPOSOBY I FORMY ICH REALIZACJI, OSOBY ODPOWIEDZIALNE, SPODZIEWANE EFEKTY

CZYNNIKI CHRONIĄCE – zadania do realizacji	SPOSOBY I FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE/ WSPÓLPRACUJĄCE	SPODZIEWANE EFEKTY
OBSZAR – ZDROWIE			
<p>Promocja zdrowego stylu życia w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; – zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; – podejmowanie działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; – kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; – rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; – kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, 	<p>1. Kształtowanie przez nauczycieli, wychowawców i wszystkich pracowników szkoły zachowań i postaw promujących wśród uczniów zdrowy styl życia i podejmowanie działań prozdrowotnych poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizację zadań wynikających z realizowanych w szkole programów obejmujących m.in. tematykę zdrowia fizycznego i psychicznego, np. „Trzymaj formę”, „Aktywni do kwadratu”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Bieg po zdrowie”, „Światowy Tydzień Zdrowia”, „Tydzień dla profilaktyki chorób zakaźnych”, „Światowy Dzień bez tytoniu”, „Profilaktyka palenia tytoniu”, – udział w konkursach, olimpiadach, zawodach promujących zdrowy styl życia np. kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Wolność bez nałogów”, konkursy prozdrowotne organizowane przez PSSE w Kaliszu oraz inne instytucje i organizacje, – prowadzenie zajęć pozalekcyjnych podnoszących sprawność i promujących aktywność fizyczną uczniów: gimnastyka akrobatyczna, piłka nożna, ręczna, gry i zabawy ruchowe, 	<p>pedagog/psycholog szkolny, wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka szkolna, nauczyciela wychowania fizycznego</p> <p>pedagog szkolny, wychowawcy, p. P. Tomaszewski</p> <p>nauczyciele wychowania fizycznego, klas 1-3</p>	<p>UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzi zdrowy styl życia; – podejmuje zachowania prozdrowotne; – dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; – ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka; – posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej; – posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; – wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych,

<p>rozumowania przyczynowo-skutkowego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; - kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki; - nabycie wiedzy na temat stresu; - kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia; - kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie zainteresowań sportowych w ramach pracy z uczniem zdolnym i uczniem mało sprawnym ruchowo, - udział w rajdach i wycieczkach organizowanych w ramach zajęć lekcyjnych i zajęć pozaszkolnych, - zajęcia warsztatowe z promocji zdrowego stylu życia na godzinach z wychowawcą, edukacji wczesnoszkolnej, przyrody, techniki, zajęciach wychowania fizycznego, zajęciach świetlicowych, - warsztaty psychoedukacyjne niwelujące zagrożenia zdrowia psychicznego, w tym stresu szkolnego, - organizacja zawodów sportowych, turniejów poprawiających kondycję fizyczną np. szkolny turniej ringo, Dzień Dziecka i Dzień Sportu; udział w zawodach międzyszkolnych, <p>2. Udział w programach promujących zdrowe odżywianie: "Mleko w szkole", „Owoce i warzywa w szkole”.</p> <p>3. Stołówka szkolna, której zadaniem jest zapewnienie odpowiednio zbilansowanej diety dostosowanej do potrzeb dzieci, a także zapewnienie im miejsca na spokojne i higieniczne spożycie ciepłego posiłku.</p> <p>4. Podnoszenie wiedzy rodziców w zakresie zasad żywienia – spotkania z wychowawcami, przedstawicielami PSSE, lekarzami, dietetykiem.</p> <p>5. Organizacja „Szkolnego Dnia Sportu” połączonego z Festynem Rodzinnym.</p>	<p>nauczyciele wychowania fizycznego,</p> <p>nauczyciel prowadzący koło fotograficzno-krajoznawcze, nauczyciel techniki i historii,</p> <p>nauczyciele ucący ww. przedmiotów, wychowawcy świetlicy,</p> <p>pedagog szkolny, psycholog szkolny, psycholog PP-P</p> <p>nauczyciele wychowania fizycznego</p> <p>wychowawcy świetlicy</p> <p>dyrektor szkoły, agent stołówki,</p> <p>wychowawcy , przedstawiciele PSSE, dietetyk, rodzice</p> <p>dyrekcja, nauczyciele wych. fiz., wychowawcy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; - ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet; - ma świadomość, iż nie-odpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka; - uzasadnia konieczność ochrony przyrody; - opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody; - wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nie- uzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni; - wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; - ustala, co sam może zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska - przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.); radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu.
--	---	--	---

	<p>6. Zajęcia z zakresu udzielania pierwszej pomocy na godzinach wychowawczych, zajęciach wychowania fizycznego, zajęciach technicznych EDB oraz zajęciach z zakresu edukacji wczesnoszkolnej.</p> <p>7. Promowanie aktywnego spędzania czasu wolnego: zachęcanie uczniów do korzystania z zajęć sportowych pozalekcyjnych i pozaszkolnych, przynależności do klubów sportowych, informowanie rodziców o ofercie takich zajęć w środowisku lokalnym.</p> <p>8. Organizacja pogadank, spotkań, prelekcji, pokazy filmów dla uczniów, nauczycieli, rodziców dotyczących zdrowia psychicznego i fizycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Problemy okresu dojrzewania” – spotkanie rodziców uczniów klas starszych z psychologiem PPP, – „Profilaktyka zaburzeń emocjonalnych i trudności szkolnych w młodszych klasach szkoły podstawowej” – spotkanie rodziców uczniów klas pierwszych z psychologiem PPP, – „Między nami kobietkami” – program dla dziewczynek z klas szóstych dotyczący higieny okresu dojrzewania, – Hartowanie ciała przez sport – pogadanki dla uczniów, – Zajęcia i prelekcje prowadzone przez psychologa szkolnego – tematyka zależna będzie od aktualnych potrzeb uczniów i rodziców. 	<p>pielęgniarka, nauczyciele wych. fiz., techniki, EDB, nauczyciele klas 1-3</p> <p>nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy, pedagog, psycholog</p> <p>pedagog szkolny, psycholog PPP</p> <p>pedagog szkolny, psycholog PPP</p> <p>pielęgniarka szkolna, przedstawiciel firmy „Procter&Gamble</p> <p>wychowawcy, nauczyciel przyrody, biologii, WDŻ, wychowania fizycznego</p> <p>psycholog szkolny</p>	
--	---	---	--

	<p>9. Zorganizowanie szkoleń/warsztatów dla nauczycieli (w ramach WDN) i rodziców (podczas spotkań z rodzicami) dotyczących wybranych (w zależności od aktualnych potrzeb) zaburzeń psychicznych dzieci i młodzieży lub/i trudności emocjonalnych uczniów.</p> <p>10. Prowadzenie testów przesiewowych dotyczących stanu zdrowia uczniów, informowanie rodziców o konieczności wykonywania badań profilaktycznych u lekarza rodzinnego.</p> <p>11. Funkcjonowanie w szkole gabinetu stomatologicznego, z którego skorzysta mogą zainteresowani uczniowie (za zgodą rodziców).</p> <p>12. Prowadzenie zajęć o tematyce dot. zdrowego trybu życia, wpływu odżywiania się i sportu na kondycję człowieka oraz podstawowych zasad higieny.</p> <p>13. Prowadzenie lekcji na temat ekologii i równowagi w przyrodzie.</p> <p>14. Organizowanie wycieczek o tematyce ekologicznej np. Dzień Ziemi w Ośrodku Kultury Leśnej w Gołuchowie, Orli Staw i innych w zależności od dostępności i oferty poszczególnych obiektów.</p> <p>15. Udział uczniów wszystkich klas w ogólnopolskiej akcji ekologicznej „Sprzątanie świata” pod hasłem „Na straży czystej Ziemi”</p> <p>16. Prowadzenie zajęć na temat dojrzewania i związanej z nim konieczności dbania o własne zdrowie i higienę osobistą – głównie na godzinach z wychowawcą, przyrodzie, biologii, wychowaniu do życia w rodzinie i wychowaniu fizycznym</p>	<p>dyrekcja, pedagog/psycholog szkolny</p> <p>pielęgniarka szkolna,</p> <p>lekarz stomatolog</p> <p>wychowawcy, nauczyciel przyrody, biologii, WDŻ, wychowania fizycznego</p> <p>wychowawcy, nauczyciele przyrody, biologii,</p> <p>nauczyciele przyrody, biologii, geografii, wychowawcy</p> <p>p. M. Drac p. A. Dobosz – Sadowska, wychowawcy</p> <p>nauczyciele przyrody, biologii, wychowania fizycznych, WDŻ, wychowawcy</p>	
--	---	---	--

OBSZAR – RELACJE

<p>Rozwijanie kompetencji społecznych i umiejętności interpersonalnych uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; – kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; – zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; – rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym (wolontariat); – kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów; (zapoznanie z postawami mediacji rówieśniczych) – kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb; – kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób; – rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji; – budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej; – rozwijanie przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota); – rozwijanie świadomości roli osób 	<p>1. Realizacja na godzinach z wychowawcą zajęć warsztatowych dotyczących rozwijania umiejętności interpersonalnych i kompetencji społecznych: przyjaźń, asertywność, komunikacja, tolerancja, szacunek, współpraca w grupie, rozwiązywanie konfliktów rówieśniczych, radzenie sobie ze zjawiskiem agresji słownej, właściwe reagowanie w sytuacjach trudnych, w szczególności zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.</p> <p>2. Prowadzenie zajęć tematycznych na godzinach z wychowawcą, języku polskim, historii, wychowania do życia w rodzinie i doradztwie zawodowym związanych z poczuciem tożsamości oraz rozpoznawaniem i wzmacnianiem mocnych stron uczniów.</p> <p>3. Rozpoznawanie i wzmacnianie uzdolnień uczniów oraz zachęcanie uczniów do rozwijania własnych zainteresowań i uzdolnień poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, – udział w zawodach sportowych, – organizację zajęć dla uczniów zdolnych, – zachęcanie uczniów do udziału w szkolnych i międzyszkolnych konkursach, olimpiadach, pokazach ukazujących mocne strony, uzdolnienia uczniów, – aktywny udział uczniów w dostępnych w szkole kółkach zainteresowań, – zachęcanie uczniów i ich rodziców do korzystania z propozycji zajęć pozaszkolnych dostępnych w środowisku lokalnym (np. MDK, szkoły językowe, muzyczne, kluby sportowe, ZHP). <p>4. Wprowadzanie elementów zajęć rozwijających</p>	<p>wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog szkolny</p> <p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny</p> <p>nauczyciele przedmiotów, pedagog, wychowawcy, rodzice</p> <p>pedagog, psycholog szkolny</p>	<p>UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; – ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną, a także symbole tych wspólnot; – identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; – bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy; – współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię; – wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności;
--	--	---	---

<p>znaczących i autorytetów;</p> <ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięciu celu; – rozwijanie samorządności; – kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności; – przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; – kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej oraz rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego przez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. 	<p>kompetencje emocjonalno-społeczne przez pedagoga i psychologa szkolnego, w szczególności dotyczących: integracji grupy klasowej, poprawy relacji w grupie rówieśniczej, podnoszenia samooceny i poczucia własnej, komunikacji interpersonalnej, radzenia sobie z negatywnymi emocjami.</p> <p>5. Doskonalenie umiejętności społecznych oraz umiejętności w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami, nauczycieli i wychowawców, m.in. poprzez udział w wewnątrzszkolnym i zewnątrzszkolnym doskonaleniu zawodowym.</p> <p>6. Dbanie o prawidłowe relacje uczeń–nauczyciel–rodzic poprzez organizowanie zajęć integracyjnych, wycieczek, imprez klasowych i szkolnych oraz rozmowy i konsultacje indywidualne, udzielanie wsparcia i pomocy w sytuacjach trudnych.</p> <p>7. Realizacja zajęć psychoedukacyjnych, rozwijających kompetencje społeczne uczniów, dotyczących m.in. agresji, przemocy, asertywności, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze stresem.</p> <p>8. Udział uczniów w organizacji imprez i uroczystości szkolnych.</p> <p>9. Realizacja programów i projektów szkolnych, samorządowych, ogólnopolskich np. „Program zajęć warsztatowych kształtujących wybrane umiejętności psychospołeczne i interpersonalne uczniów” (elementy programu realizowane w wybranych klasach 4-8), kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, program „Bieg po zdrowie”, program „Nie pal przy mnie, proszę”, „Zanim spróbujesz...” (elementy programu), „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej” (elementy programu), program profilaktyczny „UNPLUGGED” .</p>	<p>nauczyciele, pedagog , psycholog szkolny, dyrekcja</p> <p>wychowawcy, opiekunowie SU, dyrekcja, Samorząd Uczniowski, rodzice</p> <p>pedagog szkolny, psycholog szkolny</p> <p>wychowawcy, SU</p> <p>pedagog, psycholog, wychowawcy, dyrekcja przedstawiciele organizacji współpracujących ze szkołą</p>	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy; – bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; – rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedane i pisane słowa; – kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego; – podejmuje próby mediacji i o konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.
--	---	--	--

	<p>10. Współpraca z fundacjami i organizacjami na rzecz młodzieży, poradnią psychologiczno-pedagogiczną i innymi instytucjami.</p> <p>11. Udział uczniów w happeningach i debatach społecznych, obywatelskich i wolontarystycznych.</p> <p>12. Praca uczniów w organizacjach szkolnych np. Samorządzie Uczniowski, Szkolnym Kole Wolontariatu.</p> <p>13. Rozwijanie wrażliwości społecznej uczniów, kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udział w akcjach charytatywnych, konkursach – pracę uczniów w Szkolnym Kole Wolontariatu, – wspieranie inicjatyw młodzieży związanych z ruchem wolontarystycznym, – udział w imprezach i uroczystościach szkolnych i klasowych, pomoc koleżeńską, WOŚP, współpracę z fundacją „Mocni miłością”, współpracę z Kaliskim Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt, współpracę z Caritas Polska, świetlicami socjoterapeutycznymi, – poruszanie tematów dotyczących poszanowania odmienności innych ludzi, tolerancji, potrzeby niesienia pomocy na godzinach wychowawczych i wychowania do życia w rodzinie oraz wybranych przedmiotach (np. j. polski, wychowanie fizyczne, WOS, biologia, geografia). <p>14. Spotkania uczniów z osobami niepełnosprawnymi i przedstawicielami stowarzyszeń i organizacji działających na rzecz potrzebujących.</p> <p>15. Organizacja pomocy koleżeńskiej dotyczącej zarówno pomocy w nauce, jak i w sytuacjach życia</p>	<p>pedagog, dyrekcja, przedstawiciele organizacji</p> <p>pedagog, dyrekcja, przedstawiciele organizacji , opiekunowie wolontariatu</p> <p>opiekunowie SU, opiekunowie SKW</p> <p>pedagog szkolny dyrekcja, opiekunowie SKW, wyznaczeni nauczyciele przedstawiciele stowarzyszeń i organizacji charytatywnych, uczniowie, wychowawcy, rodzice</p> <p>pedagog, psycholog wychowawcy, dyrekcja, opiekunowie SU i SKW</p> <p>wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, Samorząd Uczniowski</p>	
--	---	--	--

<p>Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka oraz rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.</p>	<p>codziennego, szczególnie w przypadku uczniów niepełnosprawnych i będących w sytuacjach trudnych, kryzysowych.</p> <p>16. Wprowadzenie elementów mediacji rówieśniczych wśród uczniów klas starszych.</p> <p>17. Ułatwienie uczniom z Ukrainy integracji w polskiej szkole, pomoc w nauce oraz stworzenie poczucia bezpieczeństwa w nowej sytuacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wdrażanie uczniów z Ukrainy do życia w społeczności szkolnej, klasowej oraz grupie rówieśniczej, – kształtowanie pozytywnych postaw i tolerancji polskich uczniów wobec cudzoziemskich kolegów, – wspieranie uczniów ukraińskich mających traumę związaną z wojną, – zachęcanie uczniów z Ukrainy do integrowania się z nowym środowiskiem, – propagowanie serdeczności, życzliwości i współpracy wśród uczniów, nauczycieli i rodziców <p>1. Uczestnictwo (zapraszanie) lub angażowanie rodziców do współpracy przy realizacji uroczystości/imprez szkolnych i klasowych, zawodów sportowych.</p> <p>2. Włączanie rodziców do organizacji biwaków, wycieczek, festynu, prac na rzecz szkoły.</p> <p>3. Spotkania z rodzicami, w tym szczególności uczniów objętych zajęciami z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dotyczące m.in. podniesienia motywacji i efektów nauczania, mobilizacji uczniów do uczęszczania na zajęcia, postępów uczniów.</p>	<p>pedagog szkolny, p. M. Kaczkowska</p> <p>dyrekcja, nauczyciele, pedagog, psycholog, uczniowie, rodzice</p> <p>dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, rodzice</p> <p>wychowawcy, nauczyciele, rodzice</p> <p>wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia w ramach pp-p, rodzice</p>	<p>UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma świadomość wpływu rodziny na kształtowanie się osobowości; – poprawia wzajemne relacje dziecko-rodzic; – przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem (rodzinie); – omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z
---	--	--	--

	<p>4. Prowadzenie zajęć edukacyjnych, godzin z wychowawcą przez rodziców w ramach „Spotkań z ciekawymi ludźmi” (rodzice prowadzą zajęcia w obecności nauczyciela).</p> <p>5. Korzystanie z pomocy rodziców – ekspertów.</p> <p>6. Organizowanie warsztatów, prelekcji dotyczących budowania pozytywnych więzi i relacji rodzinnych.</p> <p>7. Rozpoznawanie oczekiwań rodziców (ankiety).</p> <p>8. Stosowanie listów pochwalnych dla Rodziców za pomoc szkole, wychowanie dziecka o szczególnych osiągnięciach.</p>	<p>wychowawcy, rodzice</p> <p>wychowawcy, rodzice</p> <p>pedagog/psycholog szkolny, specjaliści PPP, wychowawcy, rodzice</p> <p>pedagog, wychowawcy,</p> <p>dyrekcja</p>	<p>rodzicami;</p> <ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; – rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); – ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania;
--	--	--	--

OBSZAR – BEZPIECZEŃSTWO

<p>Eliminowanie niepożądanych zachowań, zmniejszenie ilości zachowań agresywnych, poprawa bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych; – kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; – rozwijanie u uczniów umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji 	<p>1. Wspólna z rodzicami analiza problemów wychowawczych uczniów mająca na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmocnienie właściwych zachowań wśród uczniów: kontakty dyrekcji szkoły, wychowawców, pedagoga, nauczycieli z rodzicami (frekwencja, oceny, problemy wychowawcze), spotkania z rodzicami, spotkania i konsultacje ze specjalistami oraz przedstawicielami instytucji i organizacji wspierających rodzinę.</p> <p>2. Reagowanie na konflikty i przemoc między uczniami, pomoc w ich rozwiązaniu oraz w radzeniu sobie z własnymi negatywnymi emocjami:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mediacje między uczestnikami konfliktu, a w razie 	<p>dyrekcja szkoły, pedagog szkolny, psycholog szkolny, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści</p> <p>pedagog, psycholog, nauczyciele, wychowawcy, specjaliści z instytucji</p>	<p>UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; – wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach; – wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw;
--	---	---	--

<p>konfliktu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostarczanie wiedzy uczniom na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach; - przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym; - dostarczenie uczniom wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich; - zachowanie bezpieczeństwa w trakcie zajęć ruchowych, korzystania ze sprzętu sportowego oraz wskazanie zagrożeń związanych z uprawianiem niektórych dyscyplin sportowych; - zapoznanie z zasadami ruchu drogowego i zachowań bezpiecznych na drodze; - zapoznanie z niebezpieczeństwami środowiska naturalnego; - przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; - rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz zachowaniami agresywnymi; - przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach. 	<p>potrzeby również przy udziale rodziców uczniów,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajęcia psychoedukacyjne głównie na zajęciach z wychowawcą, dotyczące: komunikowania się, integracji, rozwiązywania konfliktów, asertywności, empatii, podstaw negocjacji i mediacji, - zapewnienie ofiarom przemocy efektywnej ochrony i wsparcia, informowanie o możliwościach otrzymania pomocy i wsparcia ze strony jednostek i instytucji, - rozwijanie umiejętności rodziców w zakresie komunikowania się z dzieckiem (warsztaty, konsultacje, pogadanki). <p>3. Indywidualne rozmowy o charakterze profilaktycznym, ostrzegawczym, dyscyplinującym, mediacyjnym, wychowawczym i wspierającym z uczniami.</p> <p>4. Organizacja rozmów dyscyplinujących i profilaktycznych z uczniami notorycznie sprawiającymi problemy wychowawcze oraz wagarującymi z funkcjonariuszami Straży Miejskiej i Komendy Miejskiej Policji.</p> <p>5. Zapobieganie zachowaniom agresywnym poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkania z przedstawicielami KMP i Straży Miejskiej, - prelekcje, pogadanki, dyskusje, - przeprowadzanie diagnozy dotyczącej przemocy i agresji, poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole (w ramach badania czynników chroniących i czynników ryzyka), - organizacja warsztatów – Stop agresji i przemocy, - rozwijanie kompetencji społecznych uczniów. <p>6. Konsekwentne stosowanie zapisów</p>	<p>dyrekcja szkoły, pedagog, psycholog wychowawcy</p> <p>pedagog szkolny , funkcjonariusze KMP, SM</p> <p>pedagog, psycholog szkolny, wychowawcy, psycholog PP-P, funkcjonariusze KMP, SM</p> <p>rodzice, uczniowie, nauczyciele,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb po- rządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami; <p>INNE EFEKTY:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zminimalizowanie przejawów przemocy i zachowań nieakceptowanych społecznie. 2. Poprawa bezpieczeństwa w szkole.
---	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie inscenizacji, scenek dramatycznych dotyczących kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach – „Bon-ton, czyli savoir vivre w szkole i nie tylko” – aktywną realizację projektu „Ambasador kultury” <p>11. Realizacja działań profilaktycznych (apele, konkursy, współpraca z KMP i SM) „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”.</p> <p>12. Zapoznanie uczniów ze sposobami bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – spotkania z funkcjonariuszami KMP, Straży Miejskiej – zajęcia nt. „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczeństwo na dworze, bezpieczeństwo na drodze” , – udział w festynach i imprezach organizowanych przez instytucje np. policję, Straż Miejską, Straż Pożarną, – organizacja wycieczek dydaktycznych związanych z poruszaniem się na drodze, – egzamin na kartę rowerową. <p>13. Zachowanie bezpieczeństwa na wypadek pożaru - ćwiczenia praktyczne - poznawanie drogi ewakuacyjnej, spotkanie informacyjne z przedstawicielem Państwowej Straży Pożarnej, udział w próbnej ewakuacji.</p> <p>14. Zapoznanie uczniów z zasadami reagowania i właściwym postępowaniem w sytuacjach niebezpiecznych wynikających z zagrożeń środowiska naturalnego podczas lekcji przyrody, edukacji wczesnoszkolnej, edukacji dla bezpieczeństwa, biologii, wychowania fizycznego, chemii, fizyki,</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, przedstawiciele SM, KMP, pedagog</p> <p>wychowawcy, nauczyciele, przedstawiciele SM, KMP, pedagog, n-l techniki</p> <p>przedstawiciel PSP, wychowawcy, dyrekcja szkoły, p. B. Foluszna</p> <p>nauczyciele przedmiotów</p>	
--	---	---	--

	<p>geografii.</p> <p>15. Nabycie przez uczniów umiejętności bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego, zapoznanie z najczęstszymi przyczynami i okolicznościami wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych oraz omawia sposobami zapobiegania im podczas lekcji wychowania fizycznego.</p> <p>16. Przekazywanie wiedzy na temat ryzykownych zachowań seksualnych, szczególnie na zajęciach z wychowawcą i wychowaniu do życia w rodzinie oraz spotkaniach ze specjalistami w tej dziedzinie np. seksuologiem.</p> <p>17. Zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego korzystania z urządzeń technicznych, szczególnie podczas lekcji techniki, chemii, fizyki, przyrody, informatyki.</p> <p>18. Reagowanie na każdy sygnał świadczący o pogorszeniu samopoczucia i naruszeniu poczucia bezpieczeństwa uczniów – obcokrajowców:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ścisła współpraca pomiędzy dyrekcją, wychowawcami klas, nauczycielami, psychologiem, pedagogiem szkolnym oraz uczniami i ich rodzicami, – utrzymywanie stałego kontaktu wychowawców klas z rodzicami uczniów z Ukrainy, – minimalizowanie bariery językowej - ustalenie sposobów komunikacji, dzięki temu uczeń będzie wiedział, że ma wokół siebie oprócz nauczycieli kilka osób, z którymi w łatwy (a przynajmniej łatwiejszy) sposób może się porozumiewać, <p><u>Zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa oraz komfortu emocjonalnego.</u></p>	<p>nauczyciele wychowania fizycznego</p> <p>nauczyciele WDŻ, wychowawcy, specjaliści</p> <p>nauczyciele przedmiotów</p> <p>dyrekcja, nauczyciele, pedagog, psycholog, uczniowie, rodzice</p>	
--	---	---	--

	<p>Miejskiej i KMP z uczniami klas starszych dotyczące zagrożeń wynikających z zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> – zajęcia warsztatowe dla uczniów klas 5-8 dotyczące niebezpiecznych substancji psychoaktywnych i rozwijające umiejętności związane z asertywnym odmawianiem – udział uczniów klas VIII w warsztatach profilaktycznych „Debata” rekomendowanym przez PARPA i ORE (realizacja działania uzależniona oferty WSSIM w Kaliszu) – kierowanie rodziców uczniów, którzy są narażeni na rozwój zachowań ryzykownych oraz u których rozpoznano wczesne objawy używania środków psychoaktywnych do odpowiednich instytucji, organizacji udzielających pomocy i wsparcia (psycholog, psychiatra, poradnie zdrowia psychicznego, poradnie leczenia uzależnień, policja) <p>3. Systematyczne poszerzanie wiedzy nauczycieli i rodziców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych poprzez: szkolenia w ramach WDN, studiowanie literatury, szkolenia zewnętrzne, pracę w zespole ds. profilaktyki i wychowania, spotkania z przedstawicielami instytucji i organizacji m.in. pedagogiem szkolnym, psychologiem PPP, przedstawicielem Poradni Uzależnień Karan, funkcjonariuszami KMP i SM dotyczące ww. problemów.</p> <p>4. Udział, realizacja inicjatyw, programów, projektów,</p>	<p>pedagog szkolny, psycholog PPP, przedstawiciel Poradni Uzależnień Karan, PSSE, funkcjonariusze KMP i SM</p> <p>pedagog szkolny, pielęgniarka</p>	
--	---	---	--

	<p>kampanii o charakterze profilaktycznym obejmujących uczniów i rodziców przy współpracy z przedstawicielami państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych, policji i innych instytucji i podmiotów określonych w ustawie o zdrowiu publicznym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Program profilaktyczny - „Nie pal przy mnie proszę” (uczniowie kl.1, rodzice), – Program profilaktyczny „Znajdź właściwe rozwiązanie” - elementy (uczniowie, rodzice), – Program profilaktyczny „Zanim spróbujesz pić, palić, brać” (uczniowie, rodzice) - realizacja działania uzależniona będzie od oferty WSSiM – Program profilaktyczny „Bieg po zdrowie” (uczniowie kl. 4, rodzice), – „Bieg Urwisa” (uczniowie kl. 5), – Konkurs plastyczny - „Wolność bez nałogów” (wszyscy uczniowie), – Realizacja zajęć z zakresu programu profilaktycznego „UNPLUGGED” w klasie 7b i 8a. Cele programu: ograniczanie inicjacji używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki), ograniczenie rozwoju intensywności używania, tj. przejścia od fazy używania eksperymentalnego do fazy używania problemowego, rozwijanie umiejętności komunikowania swoich emocji, umiejętność radzenia sobie z problemami, formułowania celów i podejmowania decyzji, umiejętności asertywnej obrony swoich racji, umiejętności interpersonalnych i intrapersonalnych (których niedostateczne opanowanie może skłaniać do używania substancji psychoaktywnych w sytuacjach towarzyskich), poszerzanie wiedzy o narkotykach. 	<p>szkolna, wychowawcy, wicedyrektor, nauczyciel plastyki p. I. Siuda-Żądło,</p>	
--	---	--	--

<p>Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów oraz przeciwdziałanie zjawisku cyberprzemocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie u uczniów umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych; – kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów; – respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów; – doskonalenie u dzieci umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu; – rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do 	<p>podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych poprzez szkolenia w ramach WDN, szkolenia zewnętrzne, spotkania ze specjalistami pedagogiem i psychologiem szkolnym.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki na godzinach z wychowawcą, zajęciach komputerowych dotyczące m.in. kradzieży własności intelektualnej, kradzieży tożsamości, netykiety. 2. Warsztaty na godzinach z wychowawcą na temat bezpiecznego korzystania z Internetu, bezpiecznych gier komputerowych i wartościowych programów i filmów telewizyjnych. 3. Współpraca z KMP, Strażą Miejską – korzystanie z oferty zajęć profilaktycznych dotyczących nowoczesnych technologii – prowadzenie przez funkcjonariuszy zajęć nt. „Cyberprzemoc, Internet, gry komputerowe”, „Portale społecznościowe – czy można się uzależnić?”, „Stalking”, „Dwie strony sieci”. 4. Uważliwienie dzieci na kontakty z osobami w sieci w trakcie godzin z wychowawcą, zajęć komputerowych, projekcji ciekawych filmów edukacyjnych oraz poprzez udział w akcjach i kampaniach dotyczących prezentowanie bezpiecznego korzystania z mediów przez uczniów. 5. Poszerzanie wiedzy rodziców uczniów oraz nauczycieli na temat cyberprzemocy i zagrożeń wobec dzieci młodzieży w mediach elektronicznych poprzez organizację spotkań i prelekcji z pedagogiem szkolnym, nauczycielem informatyki, specjalistami z zakresu nowych technologii. 6. Przekazywanie wiedzy na temat uzależnień od Internetu i komputera, szczególnie na godzinach z 	<p>wychowawcy, nauczyciel informatyki</p> <p>wychowawcy, nauczyciel informatyki, pedagog</p> <p>pedagog, przedstawiciele SM, KMP</p> <p>nauczyciele, wychowawcy, nauczyciel informatyki, pedagog</p> <p>pedagog szkolny, nauczyciele informatyki, specjaliści z zakresu nowych technologii</p> <p>wychowawcy, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie,</p>	<p>UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – świadomie i odpowiedzialnie korzysta z Internetu i innych środków przekazu; – rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować; – rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii; – przestrzega ogólnie przyjęte zasady związanez bezpieczeństwem w Internecie; – uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; – stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami; <p>RODZICE</p> <ul style="list-style-type: none"> – wzrost świadomości rodziców nt. zagrożeń, jakie niosą media elektroniczne.
--	--	---	---

<p>prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci;</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. 	<p>wychowawcą i wychowaniu do życia w rodzinie.</p>	<p>pedagog</p>	
--	---	----------------	--

OBSZAR – KULTURA

<p>Propagowanie postaw kształtujących szacunek do norm społecznych, wartości moralnych i autorytetów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; – przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; – uwrażliwienie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania; – rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji i właściwego zachowania z uwzględnieniem sytuacji i miejsca; – rozwijanie takich cech jak 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie uczniów do życia w szkole i w klasie poprzez przestrzeganie obowiązujących w szkole: statutu, regulaminów, procedur i innej dokumentacji dotyczącej uczniów. Rozmowy i dyskusje na godzinach wychowawczych o znaczeniu regulaminów i statutów. 2. Konsekwentne stosowanie systemu kar i nagród obowiązującego w szkole. 3. Włączanie uczniów do samooceny w ramach ocen zachowania. 4. Kształtowanie przez nauczycieli zachowań i postaw wśród uczniów ukierunkowanych na zdobycie stabilnego i konstruktywnego systemu wartości poprzez: prowadzenie zajęć wychowawczych dotyczących tematyki istotnych wartości w życiu każdego człowieka (np. rodzina, przyjaźń, tradycja, patriotyzm, „mała ojczyzna”, szacunek i tolerancja wobec innych, wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka), ukazywanie znaczenia i istoty ważnych wartości podczas wszystkich zajęć edukacyjnych i zajęć dodatkowych, modelowanie zachowań uczniów w sferze aksjologicznej własną postawą życiową i 	<p>wszyscy pracownicy szkoły, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, dyrekcja</p> <p>jw.</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy, nauczyciele WDŻ nauczyciele,</p>	<p>UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – posiada konstruktywny i stabilny system wartości; – przejawia postawy szacunku wobec norm społecznych i autorytetów; – ocenia postępowanie swoje i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości; – rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami; – kształci nawyki systematycznego uczenia się; – jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień; – wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne,
---	--	---	---

<p>pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość;</p> <ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się; – inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; – rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności; – kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania. <p>Rozwijanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym oraz uczestnictwo w różnych formach życia kulturalnego:</p>	<p>przekonaniami.</p> <p>5. Kontynuacja projektu AMBASADOR KULTURY.</p> <p>6. Przyznawanie tarczy Wzorowego Ucznia: Brązowej, Srebrnej, Złotej, Platynowej, Rubinowej.</p> <p>7. Udział uczniów w „Biegu Urwisa” organizowanym przez Wydział Spraw Społecznych i Mieszkaniowych UM Kalisza oraz ZHP w Kaliszu.</p> <p>8. Nauka zasad fair-play poprzez organizowanie i udział w różnych zawodach sportowych np.: Szkolny Dzień Sportu, szkolny turniej ringo, rozgrywki sportowe na terenie miasta w piłce: ręcznej, nożnej, siatkowej, Mistrzostwa Miasta Kalisza na ergometrze wiosłarskim, Bieg Ptolemeusza, Bieg Kościuszkowski, Bieg Winiarski i innych</p> <p>9. Wybór „Sportowca Fair Play”.</p> <p>10. Wspólne ustalenie i przestrzeganie reguł i zasad obowiązujących w społeczności klasowej poprzez podpisanie klasowego kontraktu ze szczególnym zwróceniem uwagi na prawidłowe zachowania uczniów.</p> <p>11. Przybliżenie polskiej kultury i tradycji uczniom z Ukrainy (spotkania klasowe, uroczystości szkolne, konkursy), przybliżenie ukraińskiej kultury i tradycji uczniom z Polski.</p> <p>1. Udział uczniów w realizacji projektu edukacyjnego „Gwieździstym szlakiem kaliskich legend”: - konkursy szkolne – literackie, plastyczne,</p>	<p>J. Przygodzka, K. Witasiak</p> <p>K. Witasiak</p> <p>pedagog szkolny</p> <p>nauczyciele wychowania fizycznego</p> <p>nauczyciele wychowania fiz.</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, uczniowie</p> <p>wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja</p>	<p>grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów;</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym – uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/ etniczną, państwową/obywatelską, europejską); – rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom; <p>UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a
--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; - kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwianie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; - kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze; - popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. 	<p>historyczne dotyczące lokalnego dziedzictwa kulturowego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rywalizacja klas, - udział w rajdzie. <p>2. Prowadzenie lekcji związanych z wiedzą o kulturze lokalnej, regionalnej, polskiej, europejskiej i światowej na wszystkich przedmiotach.</p> <p>3. Uczestnictwo w różnych formach kultury:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjazdy na wycieczki szkolne, - zwiedzanie zabytków Kalisza i najbliższej okolicy, - zwiedzanie zabytków w innych miastach Polski, - odwiedzanie charakterystycznych miejsc dla naszego miasta (parki, cmentarze, ratusz, rezerwat archeologiczny na Zawodziu itp.), - oglądanie spektakli teatralnych, - wyjścia do kina, muzeów, filharmonii, - uczestnictwo w koncertach, - uczestnictwo w wystawach obrazów i innych dzieł sztuki, warsztatach edukacyjnych. <p>4. Udział w lekcjach i warsztatach bibliotecznych organizowanych przez bibliotekę szkolną, Miejską Bibliotekę Publiczną i Książnicę Pedagogiczną.</p> <p>5. Udział uczniów w akcji NARODOWE CZYTANIE.</p> <p>6. Zwiedzanie i udział w warsztatach organizowanych przy współpracy z np.: Muzeum Okręgowym Ziemi Kaliskiej w Kaliszu, Centrum Rysunku i Grafiki im. T. Kulisiewicza, Rezerwatem Archeologiczny w Kaliszu-Zawodziu, Dworkiem Marii Dąbrowskiej w Russowie, Muzeum im. G. J. Osiakowskich w Kaliszu, Muzeum Leśnictwa w Gołuchowie, Muzeum Historii Przemysłu w Opatówku, Informacja Turystyczna przy Urzędzie Miasta.</p>	<p>wszyscy nauczyciele</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> <p>wychowawcy, nauczyciele polonisti i nauczyciel bibliotekarz</p> <p>p. M. Kaczkowska</p> <p>wszyscy nauczyciele</p>	<p>także w różnych krajach;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej; - kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; - rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; - poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje; - poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; - zna repertuar kulturalnego człowieka, z muzyki klasycznej i współczesnej oraz wartościowej muzyki popularnej; - uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach artystycznych.
---	--	---	--

<p>Kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną oraz rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie uczniów do poszanowania i naśladowania wartości reprezentowanych przez patrona szkoły - godziny z wychowawcą, apele i uroczystości 2. Udział w akademiach związanych ze świętami państwowymi i religijnymi oraz innymi tradycjami narodowymi np.: <ul style="list-style-type: none"> - Święto Edukacji Narodowej - Święto Odzyskania Niepodległości - Święto Konstytucji 3 Maja - Ślubowanie uczniów klas pierwszych - pasowanie na czytelnika - Tradycje i Zwyczaje Wielkanocne - Jasełka - Powitanie Wiosny - obchody: Tłustego Czwartku, mikołajek, andrzejek, Wigilii klasowych. 3. Udział w rajdach i innych imprezach o charakterze historycznym, folklorystycznym itp.: <ul style="list-style-type: none"> - Festyn Archeologiczny w Rezerwacie Archeologicznym na Zawodziu, - uroczystości miejskie związane z naszym miastem lub świętami narodowymi, np. Ku czci mieszkańców pomordowanych w Lasku Winiarskim w czasie II Wojny Światowej, Święta Odzyskania Niepodległości, Święta Konstytucji 3 Maja, obchody wyzwolenia Kalisza, Uroczystość obchodów wybuchu i zakończenia Wojny Światowej II, - Rajd Szlakiem Kaliskich Zabytków organizowany przez PTTK w Kaliszu, - Rajd miejski „Od Sasa do Lasa”, - Rajd szkolny “Gwieździstym Szlakiem Kaliskich Legend”, 	<p>wychowawcy, nauczyciele</p> <p>nauczyciele j. polskiego, historii, plastyki, wychowawcy,</p> <p>wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, historii, muzyki, plastyki, religii</p>	<p>UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu; - rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej; - ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej); - kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym.
---	--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> – „Marsz Wolności”, – Rajd szlakiem pielgrzymki Św. Jana Pawła II po Kaliszu, – Gry miejskie w ramach Calisiady (dni dziedzictwa kultury narodowej). <p>4. Uczestnictwo uczniów w innych wydarzeniach o charakterze historyczno-kulturalnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wyjście do Archiwum Państwowego w Kaliszu, – Wyjście do Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej udział w wystawach czasowych, – Wycieczka z uczniami do Szczypiorna – do Izby Pamięci Legionistów, – Wycieczka do Skalmierzyc. <p>5. Udział Poczty Sztandarowej szkoły w uroczystościach miejskie i ogólnopństwowe.</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele historii,</p> <p>M. Nowicka, P. Tomaszewski, A. Kaczmarkiewicz , K. Witasiak,</p>	
--	---	--	--

OBSZAR – WSPOMAGANIE ROZWOJU

<p>Podnoszenie wartości edukacji wśród uczniów i rodziców.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indywidualizacja procesu kształcenia na wszystkich zajęciach edukacyjnych. 2. Wspieranie uczniów poprzez organizację zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej (zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, rewalidacyjne i inne w miarę możliwości szkoły) 3. Diagnoza uczniów w zakresie wiedzy i umiejętności ze wszystkich przedmiotów w poszczególnych klasach 4-8 oraz diagnozy na starcie w klasach pierwszych. 4. Podejmowanie działań z zakresu doradztwa 	<p>wszyscy nauczyciele przedmiotów</p> <p>pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy, nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia w ramach pp-p</p> <p>nauczyciele uczący</p> <p>pedagog, wychowawcy, doradca</p>	<p>EFEKTY:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Docenianie wartości edukacji wśród uczniów i rodziców. 2. Współdecydowanie w realizacji zadań profilaktycznych szkoły. 3. Budowanie pozytywnego klimatu
---	--	--	--

	<p>zawodowego w klasach siódmych i ósmych, m.in. poprzez organizację spotkań uczniów i ich rodziców z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych, doradcą zawodowym z PP-P, specjalistami z CWRKDiZ oraz zajęć z zakresu doradztwa zawodowego</p> <p>5. Konsultacje dla uczniów na wszystkich zajęciach edukacyjnych; pomoc uczniom z trudnościami w nauce podczas zajęć pozalekcyjnych.</p> <p>6. Organizacja konsultacji wspierających dla uczniów i rodziców uczniów według zaplanowanego harmonogramu (tzw. „godzina dostępności dla rodziców i uczniów”)</p> <p>7. Rozpoznawanie i wzmacnianie specyficznych uzdolnień uczniów - konkursy szkolne i pozaszkolne, zawody sportowe, koła zainteresowań, zajęcia rozwijające uzdolnienia.</p> <p>8. Spotkania z absolwentami i rodzicami w ramach „Spotkań z ciekawymi ludźmi”.</p> <p>9. Podnoszenie frekwencji uczniów na zajęciach dydaktycznych i zajęciach z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez: rozpoznawanie i monitorowanie uczniów z dużą absencją, częste kontakty z rodzicami, nagradzanie uczniów za wysoką frekwencję w szkole, uświadamianie uczniom negatywnych skutków absencji (godziny z wychowawcą, indywidualne spotkania z uczniem i rodzicem), kierowanie na rozmowy profilaktyczno-dyscyplinujące na KMP, SM, do zawodowych kuratorów sądowych, informowanie w formie pisemnej Sądu dla Nieletnich.</p> <p>10. Pomoc koleżeńska w nauce -</p>	<p>zawodowy, specjaliści z CWRKDiZ</p> <p>nauczyciele przedmiotów, pedagog specjalny</p> <p>wszyscy nauczyciele, rodzice, uczniowie</p> <p>nauczyciele, specjaliści prowadzący zajęcia w ramach pp-p, pedagog specjalny</p> <p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele specjaliści, wychowawcy, pedagog szkolny, pedagog specjalny, funkcjonariusze SM, KMP, rodzice, sąd</p> <p>wychowawcy, opiekunowie praktyk</p>	
--	--	--	--

	<p>wewnątrzklasowa i ze strony studentów odbywających praktyki w szkole.</p> <p>11. Ścisła współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 1 w Kaliszu w celu diagnozowania, terapii i wspierania uczniów z problemami dydaktycznymi i emocjonalnymi, dyżury, konsultacje, prelekcje prowadzone przez specjalistów z poradni (logopeda, psycholog, doradca zawodowy).</p> <p>12. Szczególna opieka pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, psychologa szkolnego i wychowawców nad uczniami posiadającymi opinię lub orzeczenie PPP.</p> <p>13. Systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce.</p> <p>14. Organizacja i prowadzenie nauczania indywidualnego z uczniami posiadającymi orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego</p> <p>15. Zajęcia z wychowawcą na temat: „Jak się uczyć”.</p> <p>16. Organizacja dla wybranych klas warsztatów prowadzonych przez psychologa poradni psychologiczno-pedagogicznej nt. „Metody i sposoby efektywnego uczenia się”</p> <p>17. Nastawienie na czynną współpracę rodziców ze szkołą; włączanie rodziców w życie szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działalność Rady Rodziców, - inicjatywy rodziców i nauczycieli na rzecz środowiska szkolnego i klasowego (wycieczki, biwaki, dyżury na dyskotekach, bal klas VIII, bal karnawałowy, zajęcia sportowe), - udział w pracach społecznych na rzecz szkoły, 	<p>pedagog szkolny, pedagog specjalny specjaliści PPP</p> <p>wychowawca, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy, nauczyciele</p> <p>wychowawcy</p> <p>pedagog szkolny, psycholog PP-P</p> <p>dyrektor szkoły, rodzice, w tym w szczególności, Rada Rodziców, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, pedagog specjalny</p>	
--	---	---	--

<p>Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - konsultacje, spotkania indywidualne, kierowanie do specjalistów, - wykorzystanie wiedzy i doświadczenia rodziców specjalistów, zapraszanie na prelekcje, pogadanki, - stałe podnoszenie jakości wzajemnych kontaktów nauczycieli z rodzicami. <ol style="list-style-type: none"> 1. Poradnictwo psychoedukacyjne dla rodziców prowadzone przez szkolnych specjalistów. Indywidualne konsultacje z pedagogiem i psychologiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, specjalistami z PP-P. 2. Spotkania z wychowawcami - indywidualne i grupowe, konsultacje z nauczycielami przedmiotów. 3. Spotkania, indywidualne konsultacje rodziców z dyrektorem szkoły. 4. Pedagogizacja rodziców w zakresie podniesienia kompetencji wychowawczych – organizowanie prelekcji, spotkań prowadzonych przez psychologa i pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, psychologa PPP, pielęgniarkę szkolną, np. „O problemach wieku dorastania i roli rodziców w procesie wspierania dzieci”, „Zagrożenia okresu dojrzewania”, „Profilaktyka zaburzeń emocjonalnych i trudności szkolnych w młodszych klasach szkoły podstawowej” i inne w zależności od aktualnych potrzeb uczniów i rodziców. 5. Pedagogizacja rodziców na zebraniach z rodzicami w 	<p>pedagog, logopeda, terapeuta pedagogiczny, psycholog oligofrenopeda, pedagog specjalny</p> <p>nauczyciele, wychowawcy, rodzice</p> <p>dyrektor szkoły, rodzice</p> <p>psycholog, pedagoga szkolny, pedagog specjalny psycholog PPP, pielęgniarka szkolna, rodzice</p> <p>pedagog, psycholog, wychowawcy,</p>	<p>EFEKTY: Wzrost kompetencji wychowawczych rodziców.</p>
---	--	---	--

<p>Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.</p>	<p>zakresie, m.in. przeciwdziałania ryzykownym zachowaniom z wykorzystaniem nowych mediów, środków psychoaktywnych, problematyki agresji i przemocy rówieśniczej, budowania dobrego klimatu w szkole i rodzinie.</p> <p>6. Organizacja konsultacji i dyżurów pracowników PP-P na terenie szkoły.</p> <p>7. Organizacja spotkań rodziców z pracownikami instytucji działającymi na rzecz dzieci i rodzin (np. CIK, MOPS, PCPR, KMP, SM, sąd, Karan, SPS 19)</p> <p>8. Zachęcanie rodziców do udziału w warsztatach wychowawczych i terapeutycznych organizowanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, SPS19 w Kaliszu oraz inne instytucje i organizacje (jeżeli w bieżącym roku szkolny szkoła otrzyma taką ofertę pomocy)</p> <p>9. Udostępnianie informacji i danych teleadresowych o instytucjach i organizacjach wspierających rodziców w wychowaniu dzieci oraz o punktach konsultacyjnych dla rodziców, zachęcanie do korzystania z oferowanej pomocy.</p> <p>10. Udostępnianie rodzicom literatury psychologiczno-pedagogicznej (książek, czasopism, stron internetowych).</p> <p>1. Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna nr 1 w Kaliszu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – konsultacje logopedyczne, psychologiczne, zawodoznawcze – badania diagnostyczne psychologiczno- 	<p>przedstawiciele instytucji</p> <p>pedagog, specjaliści PP-P</p> <p>pedagog, przedstawiciele instytucji i organizacji</p> <p>pedagog szkolny, pedagog specjalny</p> <p>pedagog szkolny, psycholog, pedagog specjalny,</p> <p>pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, wychowawcy, nauczyciel biblioteki</p> <p>dyrekcja szkoły, pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny, wychowawcy, nauczyciele, osoby reprezentujące instytucje i organizacje wyznaczone</p>	<p>EFEKTY: Podejmowanie efektywniejszych działań na rzecz dziecka i rodziny.</p>
--	--	--	--

	<p>pedagogiczne,</p> <ul style="list-style-type: none"> - terapia indywidualna i rodzinna, - poradnictwo - warsztaty wychowawcze, - prelekcje i warsztaty na terenie szkoły dla uczniów, nauczycieli, rodziców, <p>2. Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z kuratorami społecznymi i zawodowymi, - działania profilaktyczne dotyczące zachowań ryzykownych, demoralizacji uczniów oraz patologii w rodzinach <p>3. Komenda Miejska Policji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przekazywanie i uzyskiwanie informacji na temat odpowiedzialności młodzież - zgłaszanie przypadków zagrożeń demoralizacją, używania nielegalnych substancji i środków psychoaktywnych, wykroczeń, - rozmowy profilaktyczno-dyscyplinujące z uczniami, - działania z zakresu profilaktyki uzależnień, bezpieczeństwa, - spotkania, prelekcje dla rodziców i uczniów. <p>4. Straż Miejska:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zgłaszanie przypadków wagarowania uczniów, przejawów demoralizacji, - rozmowy profilaktyczno-dyscyplinujące z uczniami, - zajęcia dla uczniów i rodziców z zakresu profilaktyki (uzależnienia, nowe technologie, bezpieczeństwo). <p>5. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z pracownikami socjalnymi i 	do współpracy ze szkołami	
--	--	---------------------------	--

	<p>asystentami rodziny,</p> <ul style="list-style-type: none">– pomoc materialna,– nadzór nad rodzinami zastępczymi,– kierowanie do placówek opiekuńczo-wychowawczych. <p>6. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none">– prace na rzecz dzieci,– organizacja zimowisk, kolonii, warsztatów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży,– wspieranie rodziny w zadaniach wychowawczych <p>7. Polski Czerwony Krzyż:</p> <ul style="list-style-type: none">– pomoc w zakresie materialnym,– organizacja kolonii dla dzieci z rodzin zagrożonych patologiami. <p>8. Dział Interwencji Kryzysowej (przy MOPS):</p> <ul style="list-style-type: none">– wspieranie rodziny w rozwiązywaniu problemów,– pomoc ofiarom przemocy,– pomoc dzieciom krzywdzonym,– pomoc prawna i psychologiczna. <p>9. Poradnia Terapii Uzależnień Karan:</p> <ul style="list-style-type: none">– zajęcia dla uczniów i rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień i rozwijania umiejętności psychospołecznych (wg. dostępnej oferty),– poradnictwo,– terapia indywidualna, grupowa, grupy wsparcia dla współuzależnionych,– pomoc psychologa i psychiatry. <p>10. Poradnie Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży:</p> <ul style="list-style-type: none">– pomoc logopedyczna, psychologiczna, psychiatryczna– terapia indywidualna, grupowa, rodzinna		
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - leczenie uzależnień. <p>11. Powiatowa Stacja Sanitarno –Epidemiologiczna - realizacja programów i akcji profilaktycznych dotyczących profilaktyki prozdrowotnej, profilaktyki uzależnień.</p> <p>12. Szkoła Podstawowa Specjalna nr 19 w Kaliszu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konsultacje w zakresie wsparcia specjalistycznego dla nauczycieli i rodziców posiadających dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, - konsultacje indywidualne - wsparcie dla dyrektora szkoły oraz specjalistów szkolnych, <p>13. Świetlice socjoterapeutyczne: „Nazaret”, „Pinokio”, „Samarytanin”, „Betania”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja zajęć rozwijających umiejętności emocjonalno-społeczne, - zajęcia rozwijające uzdolnienia, - pomoc w odrabianiu zadań domowych, nauce, - wsparcie dla rodziców wychowanków, - współpraca z wychowawcami świetlic. <p>14. Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Kaliszu – współpraca w zakresie działań dotyczących doradztwa zawodowego.</p> <p>15. ODN Kalisz- szkolenia i warsztaty dla nauczycieli i specjalistów.</p>		
--	--	--	--

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 12 w Kaliszu został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniach 23 i 24 września 2024 r.